

SEBA X

**GENERAL
MATHEMATICS**

Model Question Paper

No. of Printed Pages : 19

Subject Code : C2

B20-GM
(EN/AS/BN/BD/HN)

281025

2020

GENERAL MATHEMATICS

Full Marks : 90
Pass Marks : 27

Time : 3 hours

Candidates shall note that each question will be multilingual, viz., in English/Assamese/Bengali/Bodo/Hindi Medium, for their ready reference. In case of any discrepancy or confusion in the medium/version, the English version will be considered as the authentic version.

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Take $\pi = \frac{22}{7}$, wherever necessary.

প্রয়োজন অনুসরি $\pi = \frac{22}{7}$ ল'বা।

প্রয়োজন অনুসারে $\pi = \frac{22}{7}$ নেবে।

গোনাংথি আদিয়ে $\pi = \frac{22}{7}$ লা।

জহাঁ আবশ্যক হো $\pi = \frac{22}{7}$ মান লীজিএ।

(2)

SECTION - A/ক - শাখা/ ক - শাখা/ক - বাহ্যিক - ভাগ

Choose the **correct** answer :

শুল্ক উত্তরটো বাছি উলিওঁৱাঁ :

শুল্ক উত্তরটি বেছে নাও :

গেৰেঁ ফিননায়খৌ সায়খ না দিহন :

সহী উত্তর চুনিএ :

1. Which of the following is an irrational number ?

1

তলৰ কোনটো সংখ্যা অপৰিমেয় ?

নিম্নোক্ত কোন সংখ্যাটি অপৰিমেয় ?

গাহায়নি মাঝে অনজিমায়া রানজোৰথায়ি ?

নিম্নলিখিত মেঁ সে কৌন সী সংজ্ঞা অপৰিমেয় সংজ্ঞা হৈ ?

(a) $0.142857142857142857 \dots\dots$ (b) $\frac{22}{7}$

(c) π (d) $\frac{\sqrt{4}}{11}$

2. Consider the following pairs of linear equations :

1

(i) $2x - 3y = 8, 4x - 6y = 9$

(ii) $2x + 3y - 9 = 0, 4x + 6y - 18 = 0$

Choose the **correct** alternative :

- (a) The pair in (i) has no solution, whereas the pair in (ii) has unique solution.
(b) The pair in (i) has infinitely many solutions, whereas the pair in (ii) has no solution.
(c) The pairs in (i) and (ii) have no solutions.
(d) The pair in (i) has no solution, whereas the pair in (ii) has infinitely many solutions.

তলৰ বৈধিক সমীকৰণৰ যোৰকেইটো বিবেচনা কৰোঁ :

(i) $2x - 3y = 8, 4x - 6y = 9$

(ii) $2x + 3y - 9 = 0, 4x + 6y - 18 = 0$

শুল্ক বিকল্পটো বাছি উলিওঁৱাঁ :

- (a) (i) যোৰটোৰ সমাধান নাই, কিন্তু (ii) যোৰটোৰ অবিতীয় সমাধান আছে।
(b) (i) যোৰটোৰ অসীম সংখ্যক সমাধান আছে, কিন্তু (ii) যোৰটোৰ সমাধান নাই।
(c) (i) আৰু (ii) দুয়োটা যোৰৰেই সমাধান নাই।
(d) (i) যোৰটোৰ সমাধান নাই, কিন্তু (ii) যোৰটোৰ অসীম সংখ্যক সমাধান আছে।

(3)

নিম্নোক্ত ব্রেথিক সমীকরণের জোড়াগুলি বিবেচনা করো:

$$\begin{array}{l} \text{(i)} \quad 2x - 3y = 8, \quad 4x - 6y = 9 \\ \text{(ii)} \quad 2x + 3y - 9 = 0, \quad 4x + 6y - 18 = 0 \end{array}$$

শুল্ক বিকল্পটি বেছে নাও :

- (a) (i) জোড়াটির সমাধান নাই, কিন্তু (ii) জোড়াটির অবিভায় সমাধান আছে।
(b) (i) জোড়াটির অসীম সংখ্যক সমাধান আছে, কিন্তু (ii) জোড়াটির সমাধান নাই।
(c) (i) এবং (ii) দুটো জোড়াই সমাধান নাই।
(d) (i) জোড়াটির সমাধান নাই, কিন্তু (ii) জোড়াটির অসীম সংখ্যক সমাধান আছে।

गाहायनि हांखोआरि समानथाइनि जरफोरखौ गोसा हो ।

$$(i) \quad 2x - 3y = 8, \quad 4x - 6y = 9$$

$$(ii) \quad 2x + 3y - 9 = 0, \quad 4x + 6y - 18 = 0$$

गेबे खारिखौ सायख 'ना दिहुन ।

- (a) (i) जरनि मावफुंथाइ गैया, नाथाय (ii) जरनि एखुथा मावफुंथाइ दं।

(b) (i) जरनि जोबथाहै रोडि गोबां मावफुंथाइ दं, नाथाय (ii) जरनि मावफुंथाइ गैया।

(c) (i) आरो (ii) मोननौबो जरायानो मावफुंथाइ गैया।

(d) (i) जरनि मावफुंथाइ गैया, नाथाय (ii) जरनि जोबथाहै रोडि गोबां मावफुंथाइ दं।

निम्न ऐविक समीकरणों के यग्मों पर ध्यान दीजिए :

$$(i) \quad 2x - 3y = 8, \quad 4x - 6y = 9$$

$$(ii) \quad 2x + 3y - 9 = 0, \quad 4x + 6y - 18 = 0$$

सही तथ्य को चुनिए :

- (a) युग्म (i) का कोई हल नहीं, जबकि युग्म (ii) का एक अद्वितीय हल है।

(b) युग्म (i) के अनेक हल हैं, जबकि युग्म (ii) वा कोई हल नहीं।

(c) युग्म (i) और (ii) दोनों के कोई हल नहीं।

(d) युग्म (i) का कोई हल नहीं जबकि युग्म (ii) के अनेक हल हैं।

1

3. The product of the zeroes of $3x^2 + 11x - 2$ is :

$3x^2 + 11x - 2$ ৰ শূন্য দুটাৰ প্ৰণফল :

$3x^2 + 11x - 2$ -এর শূন্য দুটির পূরণফল :

$3x^2 + 11x - 2$ नि लाथिख' मोननैनि सानजाबगासैया-

$3x^2 + 11x - 2$ के शून्यकों का गुणनफल होगा :

2 2

(a) $\frac{1}{3}$ (b) $-\frac{2}{3}$ (c) $\frac{1}{3}$

$$(d) - \frac{11}{3}$$

C2-S1-B20-GM

[Contd.

(4)

4. The 26th term of the AP 0, -4, -8, -12, ... is:

$0, -4, -8, -12, \dots$ সমন্বয় প্রগতিটোর 26-তম পদটো ক'ল :

$0, -4, -8, -12, \dots$ সমষ্টির প্রগতিটির 26-তাঁর পূর্ণ কলা :

0, -4, -8, -12, ... सानललि जौगाथिनि 26 लि 6, ...

ABCD = 4 + 8 + 12 ..... का 26 वाँ महीने

- 5.** Let ABC be a triangle such that $AB = (x - 1)$ cm, $AC = 2\sqrt{x}$ cm, $BC = (x + 1)$ cm. Then :

- (a) $A = 90^\circ$ (b) $B = 90^\circ$
 (c) $C = 90^\circ$ (d) none of these

ABC ত্রিভুজের $AB = (x - 1)$ cm, $AC = 2\sqrt{x}$ cm, $BC = (x + 1)$ cm। তেনেছ'লে :

- (a) $A = 90^\circ$ (b) $B = 90^\circ$
 (c) $C = 90^\circ$ (d) এইচোৱৰ এটাও নহয়

ABC ত্রিভুজের $AB = (x - 1)$ cm, $AC = 2\sqrt{x}$ cm, $BC = (x + 1)$ cm। তাহলে :

- (a) $A = 90^\circ$ (b) $B = 90^\circ$
 (c) $C = 90^\circ$ (d) এগুলোর একটিও নয়

ABC આખાસ્થિતામનિ $AB = (x - 1)$ cm, $AC = 2\sqrt{x}$ cm, $BC = (x + 1)$ cm અબ્લા :

- (a) $A = 90^\circ$ (b) $B = 90^\circ$
 (c) $C = 90^\circ$ (d) बेफोरनि मौनसेबो नडा

ΔABC में, $AB = (x - 1)$ cm, $AC = 2\sqrt{x}$ cm और $BC = (x + 1)$ cm है, तो :

- (a) $A = 90^\circ$ (b) $B = 90^\circ$
 (c) $C = 90^\circ$ (d) इनमें से कोई भी नहीं

6. The point (x, y) is equidistant from the points $(7, 1)$ and $(3, 5)$. Then :

(x, y) বিন্দুটো $(7, 1)$ আৰু $(3, 5)$ বিন্দু দুটাৰপৰা সমদূৰতাৰ্থী। তেনেহ'লে :

(x, y) বিন্দুটি $(7, 1)$ এবং $(3, 5)$ বিন্দু দুটির সমদূরবর্তী। তাহলে :

(x, y) बिन्दुओं (7, 1) आणि (3, 5) बिन्दू मोननैनिप्राय समान जानथाइयारि। अबला :

बिंदु (x, y) बिंदुओं $(7, 1)$ और $(3, 5)$ से समदरस्थ है। तो :

- (a) $x + y = 2$ (b) $-x + y = 2$
 (c) $x - y = 2$ (d) $-x - y = 2$

7. $8 \operatorname{cosec}^2 A - 8 \cot^2 A = ?$

(a) 0   (b) 1   (c) 8   (d) 16

(5)

1

8. A tower stands vertically on the ground. From a point on the ground, which is 15 m away from the foot of the tower, the angle of elevation of the top of the tower is found to be 30° . The height of the tower is :

भूमित एटो शुल्क उलझतारे थिय है आचे। शुल्कोर पादविन्दुर परा 15 मिटार दूरत्वत भूमित थका एटो विन्दुरपरा शुल्कोर शीर्षविन्दुर उठन कोण 30° पोरा ह'ल। शुल्कोर उच्चता ह'ल :

भूमिते एकटि शुल्क उलझताबे दाँड़िये आचे। शुल्कोर पादविन्दु थेके 15 मिटार दूरत्वत भूमिते थका एकटि विन्दु थेके शुल्कोर शीर्षविन्दुर उठन कोण 30° पाओया गेल। शुल्कोर उच्चता हलो :
हासायाव गंसे टावारा थोंगोर गसनानै दं। टावारनि गुदि बिन्दोनिफ्राय 15 मिटारनि जानथाइयाव हासायाव थानाय
मोनसे बिन्दोनिफ्राय टावारनि थिखि बिन्दोनि जौगा ख'नाखौ 30° मोननाय जाबाय। टावारनि जौथाइया जाबाय :
धरती पर एक मीनार ऊर्ध्वाधर खड़ी है। धरती के एक बिंदु से, जो मीनार के पाद बिंदु से 15 m दूर है, मीनार
के शिखर का उन्नयन कोण 30° है। मीनार की ऊँचाई है :

- (a) $5\sqrt{3}$ m   (b) $15\sqrt{3}$ m   (c) 15 m   (d) $\frac{5}{\sqrt{3}}$ m

1

9. Which of the following statements is correct ?

- (a) All circles are congruent.   (b) All squares are similar.
(c) All isosceles triangles are similar.   (d) All rectangles are congruent.

तलब कोनटो उक्ति शुक्त ?

- (a) सकलोबोर बृहत्ते सर्वसम।   (b) सकलोबोर बग्हि सदृश।
(c) सकलोबोर समद्विवाह त्रिभुजेहै सदृश।   (d) सकलोबोर आयतेहै सर्वसम।

निम्नाकु कोन उक्तिटि शुक्त ?

- (a) सवण्डलो बृहत्ते सर्वसम।   (b) सवण्डलो बग्हि सदृश।
(c) सवण्डलो समद्विवाह त्रिभुजेहै सदृश।   (d) सवण्डलो आयतेहै सर्वसम।

गाहायनि माबे बुथिया सैथो ?

- (a) गासैबो बेंखनानो गोरोबलि।
(b) गासैबो बर्गआनो महरसे।
(c) गासैबो गोरोब आखास्थिनै आखास्थिथामानो महरसे।
(d) गासैबो आयतआनो गोरोबलि।

निम्नलिखित कौन सी उक्ति सही है ?

- (a) सभी वृत्त सर्वांगसम होते हैं।
(b) सभी वर्ग समरूप होते हैं।
(c) सभी समद्विबाहु त्रिभुज समरूप होते हैं।
(d) सभी आयत सर्वांगसम होते हैं।

(6)

10. The degree measure of the angle at the centre of a circle is θ . The length of an arc of the sector is :

बृत्त वर्त केन्द्र से बिन्दु कोणटोर डिग्री माप θ । बृत्तकलाटोर एटो चाप दैर्घ्य :

बृत्तिर केन्द्र से थाका कोणटिर डिग्री माप θ । बृत्तकलाटिर एकटि चापेर दैर्घ्य :

बेंखननि मिरवाव ख'नानि दिग्पि जखाया θ । बेंखोन्दोनि मोनसे ओरलानि लाउथाइया :

जब किसी वृत्त के केंद्र पर बने कोण का डिग्री मान θ है, तो त्रिज्यखंड के संगत चाप की लम्बाई होगी :

- (a) $\frac{\theta\pi r}{90}$ (b) $\frac{\theta\pi r}{180}$ (c) $\frac{\theta\pi r}{270}$ (d) $\frac{\theta\pi r}{360}$

Where r is the radius of the circle.

य'त r हल बृत्तटोर व्यासार्थ ।

येखाने r हल बृत्तिर व्यासार्थ ।

जेराव r आ जाबाय बेंखननि स' खाव ।

यहाँ r वृत्त की त्रिज्या है ।

11. 2 cubes each of volume 64 cm^3 are joined end to end. The surface area of the resulting cuboid is :

प्रत्येकर आयतन 64 cm^3 विशिष्ट दुटी घनक मूरे मूरे संयोग करा ह'ल। चौपलटोर पृष्ठकालि ह'ल :

प्रत्येकर आयतन 64 cm^3 विशिष्ट दुटी घनक पाशापाशि ठेकिये संयोग करा हलो, चौपलटिर पृष्ठकालि हलो :

मोनफ्रोमनि रोजागासै 64 cm^3 गोनां मोननै घनकखौ जोबिझिझों जोबिथि फोनांजाबनाय जाबाय। सोमजिनाय आयतारि घनकनि बिखुं दब्लाइथिया जाबाय :

दो घनो; जिनमें से प्रत्येक का आयतन 64 cm^3 है, के संलग्न फलकों को मिलाकर एक ठोस बनाया जाता है। इससे प्राप्त घनाभ का पृष्ठीय क्षेत्रफल है :

- (a) 48 cm^2 (b) 64 cm^2 (c) 80 cm^2 (d) 160 cm^2

12. The sum of the probabilities of all the elementary events of an experiment is :

एटो परीक्षार सकलो प्राथमिक घटनार सम्भावितार समष्टि ह'ल :

एकटि परीक्षार सबगुलो प्राथमिक घटनार सम्भावितार समष्टि हलो :

मोनसे आनजादनि गळसैबो गुदि जाथाइनि जाथावनानि दाजाबगासैया जाब्जय :

किसी प्रयोग की सभी प्रारंभिक घटनाओं की प्रायिकताओं का योग है :

- (a) 1   (b) 1.25   (c) 1.5   (d) 2

(7)

SECTION - B / ख - शाखा / ख - शाखा / ख - बाहागो/ख - भाग

13. Find the HCF and LCM of 6, 72, 120 using the prime factorisation method. Is the product of the numbers equal to the product of HCF and LCM ? 2

मौलिक उৎपादकीकरण पद्धतिरे 6, 72, 120 व ग.सा.उ. आऱ ल.सा.गु. उलिओर्ण। संख्याकेइटार पूरणफल, ग.सा.उ.-व पूरणफलर समान ह्यने?

मौलिक उৎपादकीकरण पद्धतिते 6, 72, 120 -र ग.सा.गु. एवं ल.सा.गु. बेर करो। संख्यागुलोर पूरणफल, ग.सा.गु. एवं ल.सा.गु. -र पूरणफलर समान की?

रोदा सानजाबगिरि विजिरनाय आदबजों 6, 72 आरो 120 नि दे. आ. सा. आरो दु. आ. सा. दिहुन। अनजिमाफोरनि सानजाबगासैया दे. आ. सा आरो दु. आ. सा. नि सानजाबगासैनि समान जायो ना?

संख्या 6, 72 और 120 का अभाज्य गुणनखंड विधि द्वारा HCF और LCM जात कीजिए। क्या संख्याओं का गुणनफल HCF और LCM के गुणनफल के बाबाबर है?

14. 5 pencils and 7 pens together cost ₹ 50, whereas 7 pencils and 5 pens together cost ₹ 46. Find the cost of one pencil and that of one pen. 2

5 डाल पेंसिल आऱ 7टो कलमर दाम एकेलगे 50 टोका, आनहातेदि 7 डाल पेंसिल आऱ 5टो कलमर दाम एकेलगे 46 टोका। एडाल पेंसिल आऱ एटो कलमर दाम किमान?

5 टि पेंसिल एवं 7टि कलमेर एकसज्जे मूल्य 50 टोका, अन्यदिके 7टि पेंसिल एवं 5टि कलमेर एकसज्जे मूल्य 46 टोका। एकटि पेंसिल एवं एकटि कलमेर मूल्य कत?

गं 5 पेंसिल आरो गं 7 खोलोमनि जयै खरसाया जायो 50 रां ; गुनुन फारसे गं 7 पेंसिल आरो गं 5 खोलोमनि जयै खरसाया जायो 46 रां। गंसे पेंसिल आरो गंसे खोलोमनि बेसेना बेसेबां?

5 पेंसिल तथा 7 कलमों का कुल मूल्य ₹ 50 है, जबकि 7 पेंसिल तथा 5 कलमों का कुल मूल्य ₹ 46 है। एक पेंसिल का मूल्य तथा एक कलम का मूल्य जात कीजिए।

15. How many two-digit numbers are divisible by 5? 2

दुटो अंकविशिष्ट संख्यार किमानटो 5 एरे विभाज्य?

दुटि अंकविशिष्ट कठटि संख्या 5 द्वारा विभाज्य?

मोननै सानजिमा गोनां अनजिमानि मोन बेसेबाड्य 5 जों रानजायो?

दो अंको वाली कितनी संख्याएँ 5 से विभाज्य हैं?

$$\begin{array}{r} 36 \\ \times 5 \\ \hline 180 \end{array}$$

[Contd.

(8)

16. Find the coordinates of the point which divides the line segment joining the points $(4, -3)$ and $(8, 5)$ in the ratio $3 : 1$ internally. 2

$(4, -3)$ आरू $(8, 5)$ विन्दु संयोगी रेखाखण्डक $3 : 1$ अनुपातत अन्तर्भिक्षु करा विन्दुटोर शानांक निर्णय कर्बाँ।

$(4, -3)$ एवं $(8, 5)$ विन्दु संयोगी रेखाखण्डके $3 : 1$ अनुपाते अन्तर्भिक्षु करा विन्दुटिर शानांक निर्णय करो।

$(4, -3)$ आरो $(8, 5)$ बिन्दो दाजाबनानै मोननाय हांखो खोन्दोखौ इसिङ्गे $3 : 1$ रुजुथाइयाव रानग्रा बिन्दोनि थावनि बिसान दिहुन।

उस बिंदु के निर्देशांक ज्ञात कीजिए जो बिंदुओं $(4, -3)$ और $(8, 5)$ को जोड़ने वाले रेखाखण्ड को आंतरिक रूप से $3 : 1$ अनुपात में विभाजित करती है।

17. If $\sec A = \frac{13}{12}$, calculate $\sin A$ and $\cot A$. (A is an acute angle.) 2

यदि $\sec A = \frac{13}{12}$, $\sin A$ आरू $\cot A$ निर्णय कर्बाँ। (A एटो सूक्ष्मकोण)

यदि $\sec A = \frac{13}{12}$, $\sin A$ एवं $\cot A$ निर्णय करो। (A एकटि सूक्ष्मकोण)

जुदि $\sec A = \frac{13}{12}$, $\sin A$ आरो $\cot A$ खौ दिहुन। (A आ मोनसे ख'नासा ख'ना)

यदि $\sec A = \frac{13}{12}$, हो तो $\sin A$ और $\cot A$ का मान परिकलित कीजिए। (A एक न्यूनकोण है)

18. Evaluate/मान निर्णय कर्बाँ/मान निर्णय करो/मान दिहुन/मान निकालिए : 2

$$\frac{5\cos^2 60^\circ + 4\sec^2 30^\circ - \tan^2 45^\circ}{\sin^2 30^\circ + \sin^2 60^\circ}$$

19. If $\sec 4A = \operatorname{cosec}(A - 20^\circ)$, find the value of A. (4A is an acute angle)

यदि $\sec 4A = \operatorname{cosec}(A - 20^\circ)$, A वाला निर्णय कराएँ। (4A एक सूक्ष्मकोण)

यदि $\sec 4A = \operatorname{cosec}(A - 20^\circ)$, A -वाला निर्णय करो (4A एकटि सूक्ष्मकोण)

जुदि $\sec 4A = \operatorname{cosec}(A - 20^\circ)$, A नि मान दिहन। (4A आ मोनसे ख'नासा ख'ना)

यदि $\sec 4A = \operatorname{cosec}(A - 20^\circ)$, जहाँ (4A एक न्यून कोण) है, तो A का मान ज्ञात कीजिए।

20. Prove that/प्रमाण कराएँ ये/प्रमाण करो ये/फोरमान खालाम दि/सिद्ध कीजिए कि :

$$(\operatorname{cosec}\theta - \cot\theta)^2 = \frac{1 - \cos\theta}{1 + \cos\theta}$$

21. One card is drawn from a well-shuffled deck of 52 cards. Find the probability of getting.

(i) a king of red colour

(ii) a spade

भालदबे मिहलोरा 52 खिला थका एयोर ताछपातर परा एथिला टानि उलिओरा ह'ल :

(i) एटा बंडा बंडा बजा,

(ii) एटा इङ्गापन

पोरावर संक्षिप्ता निर्णय कराएँ।

भालभाबे अदल बदल करे मिश्रित 52टि तास थेके एकटि तास टेने बेर करा हलो।

(i) एकटि लाल रंगेर राजा

(ii) एकटि इङ्गापन

पाओयार संक्षिप्ता निर्णय करो।

मोजाडै दानफलेनाय जाबसे गां 52 तास बिलाइनिफ्राय गांसे तास बिलाइ लानाय जाबाय :

(i) गांसे गोजा गाबनि राजा

(ii) गांसे इसकापन

मोननायनि जाथावना दिहन।

52 पत्तों की अच्छी प्रकार से फेटी गई एक गड्ढी में से एक पत्ता निकाला जाता है। निम्न की प्रायिकता ज्ञात कीजिए :

(i) लाल रंग का बादशाह

(ii) हुक्म का पत्ता

[Contd.

(10)

SECTION - C /ग - शाखा /ग - शाखा /ग - आहागो/ग - भाग

22. Prove that $\sqrt{7}$ is irrational.

प्रमाण करा के $\sqrt{7}$ अपरिमेय।

प्रमाण करो के $\sqrt{7}$ अपरिमेय।

फॉरमान खालाम दि $\sqrt{7}$ आ रानजोबथाय।

सिद्ध कीजिए कि $\sqrt{7}$ एक अपरिमेय संख्या है।

23. State the Division Algorithm for polynomials.

Divide the polynomial $p(x)$ by the polynomial $g(x)$, and find the quotient and the remainder.

$$p(x) = x^4 - 5x + 6, g(x) = 2 - x^2$$

बहुपदव विभाजन फलन विधिटो उल्लेख करा।

$p(x)$ बहुपदटोक $g(x)$ बहुपदटोरे हरण करा, आक भागफल आक भागशेष निर्णय करा।

$$p(x) = x^4 - 5x + 6, g(x) = 2 - x^2$$

बहुपदव विभाजन फलन विधिटि उल्लेख करो।

$p(x)$ बहुपदटिके $g(x)$ बहुपद द्वारा भाग करो। एवं भागफल ओ भागशेष निर्णय करो।

$$p(x) = x^4 - 5x + 6, g(x) = 2 - x^2$$

बिदाब-गोबांफोरनि थाखाय राननाय बिमावफारिखौ मख'।

$p(x)$ बिदाबगोबांखौ $g(x)$ बिदाबगोबांजौ रान, आरो रानगासै आरो रानखोन्दा दिहुन।

$$p(x) = x^4 - 5x + 6, g(x) = 2 - x^2$$

विभाजन एलोरिथ्म क्या है?

विभाजन एलोरिथ्म का प्रयोग करके, $p(x)$ को $g(x)$ से भाग देकर भागफल तथा शेषफल ज्ञात कीजिए।

$$p(x) = x^4 - 5x + 6, g(x) = 2 - x^2$$

C2-S1-B20-GM

[Contd.

(11)

24. A fraction becomes $\frac{9}{11}$, if 2 is added to both the numerator and the denominator. If 3

3 is added to both the numerator and the denominator, it becomes $\frac{5}{6}$. Find the fraction.

এটা ভগ্নাংশের লব আৰু হৰ প্ৰত্যেকৰে লগত 2 যোগ কৰিলে ভগ্নাংশটো $\frac{9}{11}$ হয়। যদি লব আৰু হৰ

প্ৰত্যেকৰে লগত 3 যোগ কৰা হয়, ভগ্নাংশটো $\frac{5}{6}$ হয়। ভগ্নাংশটো নিৰ্ণয় কৰো।

একটি ভগ্নাংশের লব এবং হৰ প্ৰত্যেকটিৰ সঙ্গে 2 যোগ কৰলে ভগ্নাংশটি $\frac{9}{11}$ হয়। যদি লব এবং হৰ

প্ৰতিটিৰ সঙ্গে 3 যোগ কৰা হয়, ভগ্নাংশটি $\frac{5}{6}$ হয়। ভগ্নাংশটি নিৰ্ণয় কৰো।

মোনসে বোখাবখোন্দোনি ফান আৰো জব মোনফ্ৰোমজোঁৰী 2 দাজাবদেৱো অবলা $\frac{9}{11}$ জায়ো। জুদি ফান আৰো জব

মোনফ্ৰোমজোঁৰো 3 দাজাবদেৱো অবলা বোখাবখোন্দোআ $\frac{5}{6}$ জায়ো। বোখাবখোন্দোখৌ দিহুন।

যদি কিসী ভিন্ন কে অংশ ঔৰ হৰ দোনো মেঁ 2 জোড় দিয়া জাএ, তো ঵হ $\frac{9}{11}$ হো জাতী হৈ। যদি অংশ ঔৰ হৰ দোনো

মেঁ 3 জোড় দিয়া জাএ, তো ঵হ $\frac{5}{6}$ হো জাতী হৈ। ঵হ ভিন্ন জ্ঞাত কীজিএ।

25. Solve/সমাধান কৰো/সমাধান কৰো/মাবফুণ্থাই দিহুন/হল কীজিএ :

3

$$3x^2 - 2\sqrt{6}x + 2 = 0$$

C2-S1-B20-GM

[Contd.

(12)

26. Sum of the areas of two squares is 468 m^2 . If the difference of their perimeters is 24 m , find the sides of the two squares. 3

दुটা বর্গক্ষেত্রের কালিৰ যোগফল 468 m^2 । যদি বর্গক্ষেত্র দুটাৰ পৰিসীমাৰ পাৰ্থক্য 24 m , বৰ্গক্ষেত্র দুটাৰ প্ৰত্যেকটোৱে দৈৰ্ঘ্য নিৰ্ণয় কৰোঁ।

দুটি বৰ্গক্ষেত্ৰের কালিৰ যোগফল 468 m^2 । যদি বৰ্গক্ষেত্র দুটিৰ পৰিসীমাৰ পাৰ্থক্য 24 m । বৰ্গক্ষেত্র দুটিৰ প্ৰত্যেকটিৰ দৈৰ্ঘ্য নিৰ্ণয় কৰোঁ।

মোননৈ বৰ্গদ্ব্লাইনি দ্ব্লাইথিনি দাজাবগাসেয়া 468 m^2 । জুদি বৰ্গদ্ব্লাই মোননৈনি সোৱগিদিং সিমানি ফাৰাগা 24 m , বৰ্গদ্ব্লাই মোননৈনি মোনফোমনিবো লাউথাই দিহুন।

দো বৰ্গোঁ কে ক্ষেত্ৰফল কা যোগ 468 m^2 হৈ। যদি উনকে পৰিমাপো কা অংতৰ 24 m হো, তো দোনোঁ বৰ্গোঁ কী ভুজাএঁ জাত কীজিএ।

27. ~~Find~~ the coordinates of a point A, where AB is a diameter of a circle whose centre is $(2, -3)$ and B is $(1, 4)$. 3

এটা বৃত্তৰ ব্যাস AB। কেন্দ্ৰৰ শানাঙ্ক $(2, -3)$ আৰু B ৰ শানাঙ্ক $(1, 4)$ হ'লে, A ৰ শানাঙ্ক নিৰ্ণয় কৰোঁ।

একটি বৃত্তেৰ ব্যাস AB। কেন্দ্ৰৰ শানাঙ্ক $(2, -3)$ এবং B -এৰ শানাঙ্ক $(1, 4)$ হলে, A -এৰ শানাঙ্ক নিৰ্ণয় কৰোঁ।

মোনসে বেঁখুননি খাবা AB। মিৰনি থাবনি বিসানা $(2, -3)$ আৰু B নি থাবনি বিসানা $(1, 4)$ জায়োব্লা A নি থাবনি বিসান দিহুন।

বিংড়ু A কে নিৰ্দেশাঙ্ক জাত কীজিএ, জহাঁ পৰ AB এক বৃত্ত কা ব্যাস হৈ, জিসকা কেন্দ্ৰ $(2, -3)$ হৈ, তথা বিংড়ু B হৈ $(1, 4)$ ।

(13)

28. Find the sum of first 51 terms of an AP whose second and third terms are 14 and 18 respectively.

3

এটা সমান্তর প্রগতির দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় পদ দুটা ক্ৰমে 14 আৰু 18। সমান্তর শ্ৰেণীটোৱ প্ৰথম 51টা
পদৰ যোগফল নিৰ্ণয় কৰো।

2

একটি সমান্তর প্রগতির দ্বিতীয় এবং তৃতীয় পদ দুটি ক্ৰমে 14 এবং 18। সমান্তর শ্ৰেণীটিৰ প্ৰথম
51টি পদেৰ যোগফল নিৰ্ণয় কৰো।

51
204
4

মোনসে সানলুলি জৌগাথিনি নৈথি আৰু থামথি বিদাব মোননৈয়া ফারিয়ে 14 আৰু 18। সানলুলি জৌগাথিনি গিবি
51 বিদাবফোৰনি দাজাবগাসৈ দিহন।

উস AP কে প্ৰথম 51 পদোঁ কা যোগ জ্ঞাত কীজিএ, জিসকে দূসৱে আৰু তীসৱে পদ ক্ৰমশ: 14 আৰু 18 হৈন।

51d²⁰⁴

29. D and E are points on the sides CA and CB respectively of a triangle ABC right angled at C. Prove that $AE^2 + BD^2 = AB^2 + DE^2$.

3

ABC সমকোণী ত্ৰিভুজৰ $\angle C$ সমকোণ। CA আৰু CB বাহুত যথাক্রমে D আৰু E দুটা বিন্দু। প্ৰমাণ
কৰো যে $AE^2 + BD^2 = AB^2 + DE^2$ ।

ABC সমকোণী ত্ৰিভুজৰ $\angle C$ সমকোণ। CA এবং CB বাহুতে D এবং E যথাক্রমে দুটি বিন্দু।
প্ৰমাণ কৰো যে $AE^2 + BD^2 = AB^2 + DE^2$ ।

D আৰু E আ ABC খনাথি আখান্থি থামনি C আৰু খনাথিনি CA আৰু CB নি সাযাব মোননৈ বিন্দো।
ফৈরমান খালাম দি $AE^2 + BD^2 = AB^2 + DE^2$ ।

এক ত্ৰিভুজ ABC জিসকা কোণ C সমকোণ হৈ, কীভুজাওঁ CA আৰু CB পৰ ক্ৰমশ: বিন্দু D আৰু E স্থিত হৈন।
সিদ্ধ কীজিএ কি $AE^2 + BD^2 = AB^2 + DE^2$ হৈ।

51
2
102

(14)

30. Find the area of the triangle formed by joining the middle points of the sides of the triangle whose vertices are $(0, -1)$, $(2, 1)$ and $(0, 3)$. 3

এটা ত্রিভুজের শীর্ষবিন্দু তিনিটার স্থানাংক $(0, -1)$, $(2, 1)$ আৰু $(0, 3)$ । ত্রিভুজটোৰ বাহু তিনিটিৰ মধ্যবিন্দুকেইটা সংলগ্ন কৰি পোৱা ত্রিভুজটোৰ কালি উলিওৱাঁ।

একটি ত্রিভুজের শীর্ষবিন্দু তিনিটিৰ স্থানাংক $(0, -1)$, $(2, 1)$ এবং $(0, 3)$ । ত্রিভুজটিৰ বাহু তিনিটিৰ মধ্যবিন্দুগুলো সংলগ্ন কৰে পাওয়া ত্রিভুজটিৰ কালি বেৱ কৰো।

মনসে আখ্যান্তিথামনি থিখি বিন্দো মোনথামনি থাবনি বিসানা $(0, -1)$, $(2, 1)$ আৰো $(0, 3)$ । আখ্যান্তিথামনি আখ্যান্তি দাঁথামনি গেজেৱ বিন্দোফোৱখৌ দাজাবনানৈ মোনন্নায আখ্যান্তিথামনি দল্লাইথি দিহুন।

শীর্ষে $(0, -1)$, $(2, 1)$ আৰু $(0, 3)$ বালে ত্ৰিভুজ কী ভুজাওঁ কে মধ্য-বিন্দুওঁ সে বননে বালে ত্ৰিভুজ কা ক্ষেত্ৰফল জ্ঞাত কীজিএ।

31. Find the area of the sector of a circle with radius 4 cm and angle 30° . Also, find the area of the corresponding major sector. (use $\pi = 3.14$) 3

4 cm ব্যাসার্ধযুক্ত বৃত্ত এটাৰ 30° কোণৰ এটা বৃত্তকলাৰ কালি নিৰ্ণয় কৰাঁ। লগতে অনুৰূপ মুখ্য বৃত্তকলাটোৰ কালি নিৰ্ণয় কৰাঁ। ($\pi = 3.14$ বুলি ধৰিবাঁ)

4 cm ব্যাসার্ধযুক্ত একটি বৃত্তেৰ 30° কোণেৰ একটি বৃত্তকলাৰ কালি নিৰ্ণয় কৰো। সঙ্গে অনুৰূপ মুখ্য বৃত্তকলাটিৰ কালি নিৰ্ণয় কৰো। ($\pi = 3.14$ বলে ধৰবে)

4 cm স'খাব গোনাং বেংখন মোনসেনি 30° খ'নানি মোনসে বেংখোন্দোনি দল্লাইথি দিহুন। আৰোবাব বেনিনো গেদেৱ বেংখোন্দোনি দল্লাইথি দিহুন। ($\pi = 3.14$ হমনানৈ লা)

4 cm ত্ৰিজ্যা বালে এক বৃত্ত কে ত্ৰিজ্যখণ্ড কা ক্ষেত্ৰফল জ্ঞাত কীজিএ, জিসকা কোণ 30° হৈ। সাথ হী, সংগত দীৰ্ঘ ত্ৰিজ্যখণ্ড কা ক্ষেত্ৰফল ভী জ্ঞাত কীজিএ। ($\pi = 3.14$ কা প্ৰযোগ কীজিএ)

(15)

SECTION - D / घ - शाखा / घ - शाखा / घ - बाहागो / घ - भाग

32. Solve the pair of equations by reducing them to a pair of linear equations.

4

তলৰ সমীকৰণযোৰ বৈধিক সমীকৰণলৈ কপালৰ কৰি সমাধান কৰো।

নিম্নোক্ত সমীকৰণ জোড়া বৈধিক সমীকৰণে রূপান্তর কৰে সমাধান কৰো।

গাহাযনি সমানথাই জ'রনি হাঁখোআৰি সমানথাই জৰাযাব সোলাযনানৈ মাবফুঁথাই দিহুন।

নিম্ন সমীকৰণোं কে যুগ্ম কো রেখিক সমীকৰণোঁ কে যুগ্ম মেঁ বদল কৰ কে হল কীজিএ।

$$\frac{1}{3x+y} + \frac{1}{3x-y} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{1}{2(3x+y)} - \frac{1}{2(3x-y)} = \frac{-1}{8}$$

33. If the areas of two similar triangles are equal, prove that they are congruent.

4

দুটা সদৃশ ত্রিভুজৰ কালি সমান হ'লে, প্ৰমাণ কৰো যে ত্রিভুজ দুটি সৰ্বসম।

দুটি সদৃশ ত্রিভুজৰ কালি সমান হলে, প্ৰমাণ কৰো যে, ত্রিভুজ দুটি সৰ্বসম।

মেননৈ মহৱসে আখান্থিথামনি দব্লাইথিযা সমান জাযোব্লা, ফোৰমান খালাম দি আখান্থিথাম মোননৈয়া গোৱে
লায়ো।

যদি দো সমৰূপ ত্ৰিভুজোঁ কে ক্ষেত্ৰফল বৰাবৰ হোৰে তো, সিদ্ধ কীজিএ কি কে ত্ৰিভুজ সৰ্বাগসম হোতে হৈন।

[Contd.

(16)

34. The shadow of a tower standing on a level ground is found to be 40 m longer when the Sun's altitude is 30° than when it is 60° . Find the height of the tower. (Take $\sqrt{3} = 1.732$)

আনুভূমিক সমতার ওপরত থিয়ে হৈ থকা এটা স্কেব ছাঁ সূর্যৰ উন্নতি (উঠন কোণ) 60° হ'লে যিমান দীঘল হয়, উঠন কোণ 30° হ'লে তাতকৈ 40 m বেছি দীঘল হয়। স্কেটোৰ উচ্চতা নিৰ্ণয় কৰো। ($\sqrt{3} = 1.732$ বুলি ধৰিবাঁ)

আনুভূমিক সমতার ওপৱে দাঁড়িয়ে থাকা একটি স্কেবের ছায়া সূর্যের উঠন কোণ 60° হলে যত দীৰ্ঘ হয়, উঠন কোণ 30° হলে তাৰ থেকে 40 m বেশি দীৰ্ঘ হয়। স্কেটোৰ উচ্চতা নিৰ্ণয় কৰো।

($\sqrt{3} = 1.732$ বলে ধৰবে)

হাসা থালায়াব থানায গংসে টা঵ারনি সায়জ্জন্মখৌ সাননি জৌগানায়া (জৌগ খ'না) 60° নিফ্রায 30° জায়েব্লা 40 m লাতসিন মোনো। টা঵ারনি জৌথাইখৌ দিহুন। ($\sqrt{3} = 1.732$ হমনানৈ লা।)

এক সমতল জমীন পৰ খড়ী মীনার কী ভায়া উস স্থিতি মেঁ 40 m অধিক লংবী হো জাতী হৈ, জৰকি সূৰ্য কা উন্নতাংশ 60° সে ঘটকৰ 30° হো জাতা হৈ। মীনার কী কেঁচাই জ্ঞাত কীজিএ। ($\sqrt{3} = 1.732$ কা প্ৰযোগ কীজিএ।)

35. If all the sides of a parallelogram touch a circle, show that the parallelogram is a rhombus.

যদি এটা সামন্তৰিকৰ আটাইকেইটা বাহৰে এটা বৃতক স্পৰ্শ কৰে, দেখুওৱা যে সামন্তৰিকটো এটা বৰষাছ।

যদি একটি সামন্তৰিকের সবগুলো বাছ একটি বৃতকে স্পৰ্শ কৰে, দেখাও যে, সামন্তৰিকটি একটি বৰষাস।

জুদি মোনসে লিগদব্লাইনি গাসেবো আখান্থিয়া মোনসে বেঁখনখৌ নাংজিৰিদো, দিন্থি দি লিগদব্লাইয়া মোনসে রম্বাস।

সিদ্ধ কীজিএ কি কিসী কৃত কে পৱিগত সমাংতৰ চতুর্ভুজ এক সমচতুর্ভুজ হৈ।

(17)

36. Construct a triangle similar to a given triangle ABC with its sides equal to $\frac{5}{3}$ of the corresponding sides of the triangle ABC. (Write the steps of construction.) 4

এটা নির্দিষ্ট ত্রিভুজ ABC-র সদৃশকে আন এটা ত্রিভুজ অঙ্কন কর্ণ যাতে ইয়ার বাহ্যবোর ABC ত্রিভুজটোৰ

অনুকূপ বাহ্যবোর $\frac{5}{3}$ গুণৰ সমান। (অঙ্কনৰ পর্যায়বোৰ লিখিবাঁ)

একটি নির্দিষ্ট ত্রিভুজ ABC -এর সদৃশ অন্য একটি ত্রিভুজ অঙ্কন করো যাতে এর বাহ্যগুলো ABC

ত্রিভুজটির অনুকূপ বাহ্যগুলোর $\frac{5}{3}$ গুণের সমান হয়। (অঙ্কনের পর্যায়গুলো লিখিবে)

মনসে থি আখ্যান্থিথাম ABC নি মহরসে জানায বাদিয়ে গুনুন মনসে আখ্যান্থিথাম আখিজ জাহাথে বেনি আখ্যান্থিফোরা

ABC আখ্যান্থিথামনি মোখাংসে আখ্যান্থিফোরনি $\frac{5}{3}$ ফাননি সমান। (আখিনায আগাফোরখৌ লিৰ।)

এক দিই গাএ ত্রিভুজ ABC কে সমরূপ এক ত্রিভুজ কীজিএ জিসকী ভুজাঁ ত্রিভুজ ABC কী সংগত

ভুজাঁ কী $\frac{5}{3}$ হোঁ। (রচনা কে চৱণোঁ কো লিখিএ।)

(18)

SECTION - E / ই - শাখা / ই - শাখা / ই - বাহ্যগো/ড় - ভাগ

37. Find the area of the shaded region in the figure below, where a circular arc of radius 6 cm has been drawn with vertex O of an equilateral triangle OAB of side 12 cm as centre.

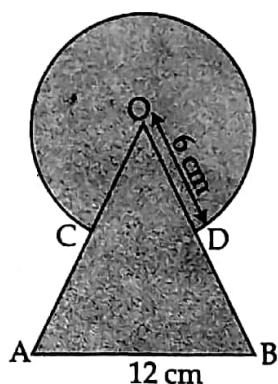
5

তলৰ চিত্ৰত আজ্ঞাদিত অঞ্চলটোৱ কালি নিৰ্ণয় কৰা য'ত 12 cm বাহুৰ এটা সমবাহু ত্রিভুজৰ
শীৰ্ষবিন্দু O কে কেন্দ্ৰ হিচাপে ধৰি 6 cm ব্যাসাৰ্ধৰ এটা বৃত্তীয় চাপ আঁকা হৈছে।

নিম্নোক্ত চিত্ৰে আজ্ঞাদিত অঞ্চলটিৱ কালি নিৰ্ণয় কৰো যেখানে 12 cm বাহুৰ একটি সমবাহু ত্রিভুজৰ
শীৰ্ষবিন্দু O কে কেন্দ্ৰ হিসাবে ধৰে 6 cm ব্যাসাৰ্ধৰ একটি বৃত্তীয় চাপ আঁকা হয়েছে।

গাহাযনি সাবগারিয়াৰ সায়া হোনায় দল্লাইনি দল্লাইথি দিহুন, জেৱ 12 cm আখান্থিনি মোনসে গোৱে আখান্থি
আখান্থিথামনি থিখিনি বিন্দো O খৌ মিৰু হিসাৰৈ লানানৈ 6 cm স'খাবনি মোনসে বেংখনারি বোৱলা আখিনায়
জাদোঁ।

আকৃতি মেঁ ভায়াঁকিত ভাগ কা ক্ষেত্ৰফল জ্ঞাত কীজিএ, জহাঁ ভুজা 12 cm বালে এক সমবাহু ত্রিভুজ OAB কে শীৰ্ষ
O কো কেন্দ্ৰ মান কৰ 6 cm ক্ৰিয়া বালা এক বৃত্তীয় চাপ খৰ্চা গয়া হৈ।

OR/ নাইবা / অথবা / এবা / অথবা

C2-S1-B20-GM

[Contd.

(19)

A toy is in the form of a cone of radius 3.5 cm mounted on a hemisphere of same radius. The total height of the toy is 15.5 cm. Find the total surface area of the toy. 5

एटा पुतला एके बासार्धयुक्त एटा अर्धगोलकर ओपरेट 3.5 cm बासार्धयुक्त एटा शंकुवे गठित।

पुतलाटोर मूठ उच्चता ह'ल 15.5 cm। पुतलाटोर मूठ पृष्ठकालि निर्णय कराँ।

एकटि खेलना एकइ बासार्धयुक्त एकटि अर्धगोलकेर ओपरेट 3.5 cm बासार्धयुक्त एकटि शंकु द्वारा गठित। खेलनाटिर मोट उच्चता हलो 15.5 cm। खेलनाटिर मोट पृष्ठकालि निर्णय करो।

मोनसे फुथलाया 3.5 cm स 'खावनि मोनसे जंहासुंखौ एखे स 'खावनि खावलुरनि सायाव फोनांजाबनाय महरनि।

फुथलानि गासै जौथाइया 15.5 cm। फुथलानि गासै बिखुं दब्लाइथि दिहुन।

एक खिलौना 3.5 cm त्रिज्या वाले एक शंकु के आकार का है, जो उसी त्रिज्या वाले एक अर्धगोले पर अध्यारोपित है। इस खिलौने की संपूर्ण ऊँचाई 15.5 cm है। इस खिलौने का संपूर्ण पृष्ठीय क्षेत्रफल ज्ञात कीजिए।

38. The median of the following data is 525. Find the values of x and y , if the total frequency is 100. 5

✓ तलव तथ्यर मध्यमा ह'ल 525। x आरू y व मान उलिओहाँ यदि मूठ वारंवारता 100।

निम्नोक्त तथ्यर मध्यमा हलो 525। x एवं y -एर मान बेर करो यदि मोट वारंवारता 100 ह्य।

गाहायाव होनाय खारिनि गेजेरमाया जाबाय 525। x आरो y नि मान दिहुन जुदि गासै गलेगलेथाया 100 जायो।

निम्नलिखित आँकड़ों का माध्यक 525 है। यदि बारंबारताओं का योग 100 है, तो x और y का मान ज्ञात कीजिए।

Class interval	0-100	100-200	200-300	300-400	400-500	500-600	600-700	700-800	800-900	900-1000	800-900	900-1000
प्राप्ती अल्वाल												
प्राप्ति अल्वाल												
थार्को खोनोब												
वर्ग अंतराल												
Frequency	2	5	x	12	17	20	y	9	7	4	7	4
वारंवारता												
वारंवारता												
गलेगलेथा												
बारंबारता												

- ० ० ० -

C2-S1-B20-GM